

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

FÆR ANNIKA INNLENDISMÁL?

Sambært løgmanni so gongur helst dagurin í dag, áðrenn hann hevur tikið støðu til, hvat skal henda við landsstýrissessinum hjá Kára P. Højgaard.

Hóast Sjálvstýrisflokkurin hevur boðað frá, at hann fer úr samgonguni, so er støðan kortini ikki so greið. Tí løgmaður má taka støðu til, hvør flokkur nú skal hava størri vald við eisini at átaka sær leiðsluna av Innlendismálaráðnum. Men fleiri møguleikar eru:

Løgmaður kann flyta málsøki úr Innlendismálaráðnum í onnur ráð og soleiðis spara eitt ráð burtur. So kundi hann víst á, at hann eisini kann spara eitt sindur. Tí tað var júst Kaj Leo Holm Johannesen, lög-

maður, sum í valstríðnum segði, at vit einans skuldu hava seks aðalráð. Men tá hann skipaði samgonguna, so helt hann ikki orð hesum víðvíkjandi, men vaks talið av aðalráðum úr seks upp í átta.

Nú hevur hann møguleikan at lækka talið niður í sjei. Tað er lítið hugsandi, at ein av teimum trimum samgonguflokkunum fær eitt landsstýrisfólk afturat. Hinvegin so kundi løgmaður sæðlað eitt sindur um í landsstýrinum. Almanaráðið og Heilsumálaráðið hevur verið eitt býtisbarn. Alt eftir hvussu samgongukabalan gongur upp, so verður ráðið lagt saman ella koyrt í tvey sum í hesi samgonguni.

Fólkaflokkurin hevur gott tak á løgmanni. Hugsandi er, at Fólkaflokkurin vil sleppa sær av við almannamálini. Annika Olsen kann so fara afturm, har hon byrjaði – í Innlendismálaráðið. Tá hon tók við sessinum í Almannamálaráðnum, var tað onkur sum segði, at har skuldi hon brennast út – so hon ikki verður ein hótan ímóti Jørgen Niclasen – tí, sum onkur spurdi:

Kann ein sosialministari vera formaður í Fólkaflokkinum?

Jørgen hevur prógvað sítt virði sum floksformaður, so tað stríðið um leiðsluna í Fólkaflokkinum man vera yvirstaðið. Við at flyta Anniku í Innlendismálaráðið og lata Karsten

Hansen yvirtaka saman lagda Almanna- og Heilsumálaráðið sleppur Fólkaflokkurin undan stríðnum við at flyta eldraðkið út til kommun-

urnar. Miðflokkurin eigur tá alt almanna- og heilsuðkið, og so ber ikki til hjá Jenis alla tíðina at verða í andstøðu til samgonguna.

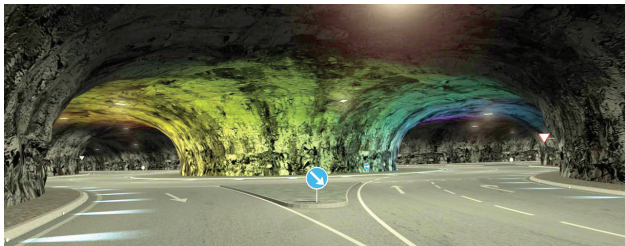
Og síðst men ikki minst, so kann Annika Olsen seta í gongd tilgongdina við kommunusamanlegging, sum Kári P. Højgaard koyrdi av sporinum. Hon kann eisini gjøgnumføra Skálafjarðartunnilin.

Tað at Fólkaflokkurin kann fáa nógv burtur úr eini umskipan merk-ir, at ein slík umskipan er sannlík.

» Innlendismálaráðið hóskar betur til Fólkaflokkin...

Siga ósatt um duldar sáttmálar

Tað passar ikki, at sáttmálar við oljufeløg eru loyniligir...

Undir viðgerðini av Skálafjarðartunlinum hava fleiri politikarar ført fram, at tað als einki løgið er í, at sáttmálin við CIP er loyniligur.

»Johan Dahl hevur gjørt fleiri sáttmálar við oljufeløg, sum eisini eru loyniligir, og tað ger eingin vrøvl um«, hevur verið sagt – og bæði landsstýrisfólk og løgtingsfólk hava ført hetta fram í kjakinum.

So skuldu vit kanska trúð mýtuni um, at hetta er veruleikin:

– Eingin fær innlit í sáttmálar við oljufeløgini, og so skal eingin hava innlit í sáttmálan, sum Kári P. Højgaard gjørdi við danska felagið hjá gulldreingjunum hjá Dongstjóranum – sum kanksa funnu onkran hentan idiot í Føroyum, sum teir kundu tjenar sær nógvar pengar uppá.

Ein sum eisini hevur víst á hetta í almenna kjakinum er formaðurin í sambandsfelagnum í Eysturoy, Jóhan Peter-

sen á Glyvrum. Hann hevur funnist harðliga at fjølmiðlafólki og lagt tey undir, at tey ongan fakligan stoltleika hava, tí tey ikki meina tað sama sum hann.

Men tað sum Jóhan Petersen ikki hevur upplýst í almenna kjakinum er, at hann sjálvur hevur biðið – og fingið innlit í sáttmálan millum Vinnumálaráðið og DONG um boring eftir olju í føroyskum sjóðki.

Tað kundi verið áhugavert at vitað, hví privatpersónurin Jóhan Petersen á Glyvrum hevur søkt um alment innlit í hendan sáttmálan. Var tað fyri at kunna prógva, at man fær ikki innlit í ein slíkan sáttmála?

So kundi tað eisini verið áhugavert at vitað, hví Jóhan Petersen ikki hevur sagt frá hesum, nú hann hevur verið so iðin í kjakinum. Tí hann kundi steðgað ósonnu

mytunum um, at »man fær heldur ikki innlit í sáttmálar, sum Jóhan Dahl ger við oljufeløgini...«

Tað sum eisini er áhugavert er, at Vágaportalurin hevur søkt og fingið innlit í hendan sama sáttmálan. Tað hevur Vágaportalurin heldur einki skrivað um.

Nú skulu vit ikki siga, hvønn Vágaportalurin rennur ørindi fyri – tann spruningin lata vit liggja hesaferð.

Men púra greitt er, hvønn Jóhan Petersen rennur ørindi fyri.

Sosialurin setti sær í gjár fyri at kanna, um tað ber til at fáa innlit í oljusáttmálarnar ella ikki.

Og tað ber væl til, prógvíð hava vit við einum eintaki av sáttmálanum millum Vinnumálaráðið og Dong Energy um loyvi 018 og fylgiskjal 1 og fylgiskjal 2 og loyvi 019 og fylgiskjal 1 og fylgiskjal 2.

» Olju-miðdepilin Skálafjarður

MAGNUS RASMUSSEN
KJAK SÍÐA 20

» Viðmerking til Anniku

ALFRED OLSEN
KJAK SÍÐA 20

Marjun Arge Simonsen
málfrøðingur og cand.phil. í føroyskum

Olja - lýsi

Silda- og fiskaoljan er góð fyri kroppin stóð at lesa einastaðni, og fiskaolja bjargar lívum. Á einum tíðindaportali stendur at lesa, at í eini roynd at styrkja heilsuna eta danir fiska-oljukapslar fyri 200 miljónir krónur um árið. Og ein almennur stovnur skriar á heimasíðuni, at innflutningurin av tilfari til annan ídnað – har fiskaolja er ein stórur partur – vaks frá 2011 til 2012 við næstan 300 milliðnum krónum upp í 1,2 milliard.

Her er rætta orðið ”lýsi”, tí tað, ið verður vunnið úr fiski (t.d. sild) ella úr livur ella spiki av dýrum (t.d. hvali) nevnist lýsi – eitt sera vakurt orð, ið er sprottið av orðinum ljós. Orsøkin til tað er, at áður varð hetta evnið nýtt sum ljósevni í kolum (t. e. lýsilampum).

Tískil eru røttu orðingarnar: Silda- og fiskalýsi er gott fyri kroppin, og lýsi bjargar lívum. Í eini roynd at styrkja heilsuna eta danir lýsihylki fyri 200 miljónir krónur um árið. Og innflutningurin av tilfari til annan ídnað – har lýsi er ein stórur partur – vaks frá 2011 til 2012 við næstan 300 milliðnum krónum upp í 1,2 milliard.

Helst kemur henda ávirkan úr donskum, t.e. av orðinum ”fiskeolie”, men í føroyskum gera vit mun á, annaðhvørt flótandi fitievni er vunnið úr fiski og øðrum djórum ella úr berjum ella plantum; tað fyrra nevna vit ”lýsi” – men tað, ið verður vunnið úr olju-berjum og ymsum øðrum ávøkstum, og sum vit eitt nú nýta til matgerð, nevna vit ”olja”.